

kan skee Besparelser, og som bedre og lettere kan undværes end denne Skole, selv om man gaar lige ind til Stutteriet. Naar det ærede Medlem (M. Hage) kommer frem med sit Forslag om at afskaffe Stutteriet, vil der sikkert være mange flere Grunde, der kunde tale derimod, end der kan være for at afskaffe denne Skole, men jeg skal dog tale for, at det skal afskaffes tilligemed Latinskolerne. Jeg kan saaledes kun anbefale at bede Loven gaae igjennem.

Steen: Det Foredrag, vi igaar hørte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Ussing), er, som det var at vente, ikke her faldet i nogen gunstig Forbund. Jeg finder dette ganske naturligt, thi under en saa demokratisk Forfatning som den, vi have, er det i sin Orden, at det er de materielle Interesser, for hvilke man først og fremmest søger at arbejde, og at man er meest tilbøjelig til at see enhver Sag fra den oeconomicke Side. Det er fuldkommen correct, det bør ikke være anderledes, og jeg, som af fuldt Hjerte slutter mig til den demokratiske Forfatning, kan ikke ønske, at det nogenstunde skulde blive anderledes; men paa den anden Side venter jeg — og Erfaringen taler derfor — at Folkethinget, at den danske Rigsdag, ogsaa vil vide at slette andre Interesser end den materielle. Det har vist sig paa mangfoldige Stadier, ved mangfoldige tidligere Veiligheder, at Folkethinget har formaaet tilfulde at slette disse andre Interesser, og jeg troer derfor heller ikke, at man ubeløkkende vil gjøre oeconomicke Hensyn gjældende ved den Forhandling, som føres her idag. Jeg skal forøvrigt med den største Fornøjelse følge det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) i at see Sagen ogsaa fra den oeconomicke Side; men derimod kan jeg rigtignok ikke følge ham i den Maade, hvorpaa han søger at vinde Bifald for sine Anstuelser ved at kaste Ytringer ud om Clique = Regimente, om Latinitetens Drakelsprog, om Udruelighed blandt Lærerstandens og andet Saadant, der vel kan være stillet til at vække urigtige Forestillinger hos dem, som høre derpaa, men sandelig ikke i nogetjomhelst Punkt beviser Noget =

jomhelst. Jeg troer, at jeg tidligere ved denne Art Spørgsmaal har vist, baade ved mine Udtalelser og mine Afstemninger, at jeg paa ingen mulig Maade kan være imod, at Antallet af lærde Skoler reduceres, og at jeg, forsaavidt man vil betragte Skolevæsenet som en Industri, ligesaa lidt kan være imod, at denne drives af Privatmænd; men jeg skal dog tillade mig at rejse det meget tvivlsomme Spørgsmaal, om de Herrer Forslagsstillere virkelig ere gaaede ud fra den rette Betragtning, naar de sige, at det fremfor Alt er i Kjøbenhavn, at en offentlig lærd Skole kan undværes, og at en saadan mindre let kan undværes i Kjøbstæderne, hvorfor de foreslaae at begynde med Metropolitanskolens Nedlæggelse; thi det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) begynder kun med denne Skole. Hvor langt de andre Herrer ville følge ham, skal jeg lade være usagt; men for ham er dette kun en Begyndelse, og han mener da, at det Naturligste er at begynde med Kjøbenhavn. Jeg tillader mig at troe det Modsatte; det er ingenlunde det Naturligste, thi i en Provindsby er det langt lettere at vække Interesse for den lærde Underviisning og at vedligeholde den igjennem Communens egne Pengemidler. Sa, om ogsaa det ærede Medlem (Müllens) ryster paa Hovedet, tillader jeg mig dog at have denne Opfattelse; min Erfaring taler derfor, og jeg troer, at denne fuldkommen kan stilles ved Siden af hans i den Retning. Jeg fastholder altsaa, at det i Provindsferne er lettest at vække Interesse hos Communen for at hde Bidrag til Vedligeholdelse af høiere Underviisningsanstalter, og dernæst vil det være hensigtsmæssigere at nedlægge lærde Skoler i Kjøbstæderne, fordi der her ingen Concurrence er, thi paa dette Punkt er den private Concurrence af en meget tvivlsom Værdi. Jeg kan her beraabe mig paa den Ytring af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2de Valgkreds (C. B. Rimestad), at der ved Alle klæber noget Mennekeligt, noget Skrøbeligt; de private Skolers Bestyrere ere Mennefter ligesaa velsom de offentlige Skolers, og det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) gjør Uret i at troe, at kun de kongelige Rectorer ere begavede med dette